

Az igazi király

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az mai igét, amelyet megírva találunk Sámuel első könyve 24. fejezetének a 9. versétől a 12. valamint a 17. versétől a 21. verséig, a következőképpen: „Ezután Dávid is fölkelt, kiment a barlangból, és Saul után kiáltott: Uram, királyom! Saul ekkor hátratekintett, Dávid pedig arccal a földig hajolt, és leborult előtte. Akkor ezt mondta Dávid Saulnak: Miért hallgatsz olyanok szavára, akik azt állítják, hogy Dávid a vesztedre tör?! Hiszen most a saját szemeddel láthattad, hogy kezembe adott az ÚR a barlangban. Mondták is, hogy öljelek meg. De én megszántalak, és ezt mondtam: Nem emelek kezét az én uramra, mert az ÚR fölmentje ő. Nézd csak, atyám, itt van a köpenyed sarka a kezemben. Amikor levágtam a köpenyed sarkát, nem gyilkoltalak meg. Értsd meg ebből, és lásd be, hogy nem akarok semmi rosszat vagy hűtlenséget elkövetni ellened, és nem vétkeztem ellened, bár te a vesztedre törsz, hogy elvedd az életemet. Miután Dávid mindezeket elmondta Saulnak, megkérdezte Saul: A te hangod ez, Dávid fiam? És Saul hangosan sírni kezdett. Azután ezt mondta Dávidnak: Te igazabb vagy nálam, mert te jól bántál velem, bár én rosszul bántam veled. Te most tudtomra adtad, milyen jót tettél velem: az ÚR a kezembe adott, és mégsem öltél meg. Ha valaki rátalál ellenségére, sértetlenül bocsátja-e útjára? Jóval fizessen neked az ÚR azért, amit ma tettél velem! Mert magam is tudom, hogy te biztosan király leszel, és te teszed majd Izráel királyságát maradandóvá.”

Urunk: életünk a porhoz tapad. Eleveníts meg bennünket a Te igéddel! Ámen.

Kedves Testvéreim! Ezután... így kezdődik igénk, amelyben egy történet közepébe érkezünk. Mi után? Ki volt Saul? Ki volt Dávid? Hogyan kerül mindez Sámuel első könyvébe? Ki volt Sámuel? Kezdjük a válaszokat Sámuellel. Sámuel, aki nem közvetlen szereplője az igazsakasznak, Izráel nagy prófétája volt. Látónak hívták a prófétákat abban a korban. Saul Izráel első királya volt. Sámuel prófétának Isten akarata ellen kellett őt királlyá tennie. Saul előtt Izráelnek bírái voltak. (A bíró, ritkábban: bírák, feladata a bíraskodás és a háború vezetése volt.) Isten volt a király. Sámuel fiai, Jóél és Abijjá voltak Izráel utolsó bírái, de megvesztegetést fogadtak el. Izráel vénjei ekkor elmentek Sámuelhez, és kértek királyt: olyant, mint amilyen a szomszéd népeknek van. (Igenám: de a szomszéd népek azonban mind pogányok voltak...) Sámuel elmagyarázta, hogy Isten a király. Ráadásul a király a népének az ellensége és sanyargatója lesz. Mégis királyt akartak. **Isten irgalmas volt, és adott egy első esélyt.** Beleegyezett, hogy legyen király. Isten kijelölte Sámuelnek királyként Sault. Sault végül sorshúzással választották meg. (A sorshúzást az Ószövetségben Isten akarata megnyilvánulásának tartották. És „mit tesz Isten...” a sorozatos sorshúzásokkal Saul jött ki királynak.) De: Saul nem vállalta a királyságot, elbújt. Ez volt Saul első nagy hibája. De Sault megkeresték. **Isten megint irgalmas volt. Adott egy második esélyt.** Saul sok győzelmet aratott. Itt jött Saul második nagy hibája. Saul azt hitte, hogy miatta van a győzelem. Ő a király, és nem Isten, Saul pedig nem Isten akaratának, hanem a saját akaratának a megtestesítője. (Figyeljük meg Sámuel prófétát: a saját fiait váltotta le Saul királlyá kenésével! Teljesítette Isten akaratát.) Saul elbizta magát. Nem kérte és nem követte Isten szavát. – Ekkor Sámuel Isten parancsára Dávidot kente fel királynak. Dávid Saul udvarába került a lantjátéka miatt. (Sault gonosz szellem gyötörte, ezért volt szüksége lantzenére.) Ezután győzte le Dávid (*no kit?*) Góliátot. Nem a saját erejével, hanem Istenben bízva, tőle kérve segítséget. Dávid (Saullal ellentétben) ezután sem bízta el magát. Végig Isten akaratát teljesítette: Istenhez szólva, őt kérve (lásd zsoltárok). Dávid sikeres hadvezér lett. Saul féltékeny lett, és Dávid életére tört. – Most már megértettük, hogy ki volt Sámuel, Saul és Dávid.

Mi a mai igeszakasz történetének a közvetlen előzménye? Saul a szükségét végzi a barlangban. Mit tesz Isten? :) Pont abban a barlangba megy be Saul a szükségét végezni, ahol az általa keresett Dávid rejtőzik az embereivel (lásd 57 és 142 zsoltárok). (Jártam a Szentföldön: elképesztően sok barlang van ott...)

Dávid levágja Saul köpenye sarkát, majd visszaadja neki. (Ez nem olyan sztori, mint az lenne, hogy: „Bocsánat kisasszony, nem Ön ejtette el véletlenül ezt a zsebkendőt?” Mire a válasz: „Ó, igen. Tudja, ez volt éppen a harmadik zsebkendő, amit véletlenül az Ön lába elé ejtettem. Volna szíves visszamenni, és elhozni a másik kettőt is?”) Izraelben az átlagembernek a felsőruhája az egyetlen ruhája volt. Az Ószövetségben csak az számított valaminek, ami sértetlen volt. Csak sértetlen, hibamentes állat, sértetlen ember mehetett Isten elé. Azaz a levágott köpenyű felsőruha már nem sértetlen felsőruha. A király felsőruhája a hatalmát jelképezte (nemcsak Izraelben: gondoljunk csak Szent István király koronázási palástjára). Azaz a Dávid által levágott köpenysarok Saul királyságának a szimbolikus végét jelképezte.

Az igeszakaszunkban egyfelől: Saul meghalhatna. Dávidot erre biztatják emberei. DE: az igeszakasz első üzenete: **Isten megint irgalmas. Ad egy harmadik esélyt.** Hogyan? Dávid által, aki megérzi Isten akaratát. Dávid nem öli meg a felkent királyt. Pedig már ő a felkent király – és nem Saul... És minden embere is ezt tanácsolja neki. Az igeszakaszunkban másfelől Dávid Saul kezére adja magát. Ez nem kis dolog, hiszen Saul megölhetné Dávidot. DE: az igeszakasz második üzenete: Dávid Istenben bíz. Nem a saját ítéletében. Isten fog ítélni. Saul felett is, és Dávid felett is. És mi lesz ennek az eredménye? Dávid meghal? Nem! Dávid nagylelkűsége Saulban megrendülést kelt. A nagylelkűség nagylelkűséget szül. Saul sírni kezd. Nem teheti meg, hogy megölje Dávidot. Noha tehetné. Mit gondolunk, Saul észbe kap a harmadik esély után, és megbékél Dáviddal? Netán átadja neki a hatalmat? Nem... Saul tovább üldözi Dávidot. *És Saul később Dávidtól kap egy negyedik esélyt...* De Saul a negyedik esély után sem tér észhez. Saul csatái a végén sikertelenné válnak. Saul öngyilkos lesz egy vesztes csata és súlyos sebesülés után: a saját kardjába dől, mert már a fegyverhordozója sem öli meg a parancsára. Holttestét megalázzák. Dávid méltó módon eltemeti, megsiratja, és meggyászolja. Eddig tartott Saulnak, Izrael első királyának az ószövetségi története.

Mit mond mindez nekünk a saját életünkben? Egyik oldal, Saul: a saját akarat Isten elé helyezése. Mi tudjuk! Mi megtehetjük! A hatalmunkban áll. Az igazság: lesznek helyzetek, amikor egyedül maradunk – hiába vagyunk akár király. (A szükségét a királynak is végeznie kell, ahol védtelen...) **Másik oldal, Dávid:** már a következő király volt, mire Saul szolgája lett. Sokáig nem mondta ezt el senkinek.

1. Tudunk-e mi is ilyen alázatosak lenni, mint Dávid? Tudjuk-e a saját akaratunkat Isten akarata alá rendelni?
2. Ki merjük-e szolgáltatói saját magunkat, az egész életünket Istennek? Le tudjuk-e tenni az életünket az Ő kezébe?
3. Tudjuk-e a róluk szóló igazságot másoknak elmondani, és szembesíteni őket saját magukkal? Tudjuk-e a saját sorsunkat Istenre bízva, nagylelkűen, tisztelettel tenni mindezt?
4. Tudunk-e megbocsátani? (Az Úrtól tanult imádság és benne a „miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” a liturgiában nem véletlenül van az úrvacsora előtt – hogy ilyen megbocsátott szívvel járuljunk az Úr asztalához.)
5. Tudjuk-e elhagyni a bosszúállást? („Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat jóval”; Róm 12,21.)
6. Felismerjük-e Isten akaratát és idejét? Kérjük-e ezt Istentől? Dávid nem öli meg Sault, mert tiszteli Isten akaratát, és tudja, hogy akkor és úgy fog Saul halála bekövetkezni, ahogyan azt majd Isten elrendeli. A mi időnk nem Isten ideje, még akkor sem, ha az irány azonos. Ami

Isten fennhatósága alá tartozik (az ember születése, halála, a király felkenése, stb.) azt nem lehet onnan kivenni. Isten akaratát kell elkérni életünk egész során.

A bevezető, Introitus zsoltárban azt imádkoztuk, hogy „boldog az, akinek ereje te vagy Istenem, akinek szívében a te útjaid vannak”. Dávid szívében Isten útja volt. Istentől azt kértük a Kollektá imádságban, hogy „a tetszése szerint éljünk”. Dávid Isten tetszése szerint élt.

Foglaljuk össze a mai ige eddigi két üzenetét. Első üzenet, Saul oldala: Isten végtelenül irgalmas, ad Saulnak és Izráelnek első, második, harmadik, sőt negyedik esélyt. Második üzenet, Dávid oldala: bízzuk Istenre magunkat. Merjük elé tenni az életünket. És meglátjuk: a nagylelkűség nagylelkűséget szül.

Az igeszakaszunk végén van a harmadik, és a legfontosabb üzenet. Saul a mai igeszakaszunk végén ezt mondja Dávidnak: „Mert magam is tudom, hogy te biztosan király leszel, és te teszed majd Izráel királyságát maradandóvá.” Dávid valóban nagy király lett Izráelnek. Dávid bűnös ember volt ugyan (lásd pl. Betsabé ismert története), de végig Isten előtt élt (bizonyosságok erre a zsoltárok). Dávid azonban az igazi királynak csak az előképe volt. Az igazi király, aki a mi mindannyiunk életét maradandóvá teszi, Dávid leszármazottja lett: Jézus Krisztus. A 2019-es szentföldi zárándokutamon nagyon szimbolikus volt, hogy a Felső szoba, a Cönákulum, ahol az Utolsó Vacsora és a Szentlélek pünkösdi kiáradása is megtörtént, Dávid feltételezett sírja felett helyezkedik el. Az igazi király az a Jézus, aki Dávid sírja felett, a Cönákulumban adta az utolsó vacsorában, és egy nappal később, nagypénteken a kereszten saját magát nekünk és értünk.

Kérjük Jézust, hogy lehessünk Jézus-hordozók! Támadjon Jézussal megbocsátás, a nagylelkűség bátorsága, és ellenségeink szeretete a mi szívünkben! Adja meg Urunk, az igazi király, az Ő országát nekünk, amely nem e világból való, hanem az örök élet. Ámen.